Ч. 113. Чернівцї, субота дня 25. мая (6. червня) 1896. Рочник XII.

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня кромі недїль і руских сьвят о год. 5. по пол.

Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

Рускі аристократи.

Порівнуючи себе з другими народами, ми чванимо ся нераз, що наша інтелїґенция чисто демократична, до народу прихильна. Тимчасом — чи ми того не хочемо бачити, чи мило нам себе дурити — всякий міг бачити не лише між нашою інтелїґенциєю, але навіть між богатшими селянами та міщанами, аристократів таких, що свою непевної вартости „висшість“ дають на кождім кроцї відчувати біднїйшим або темнїйшим людям. Кождий сьвященик або учитель в селї міг легко переконати ся, що найтяжше до доброго дїла, як н. пр. до читальнї, притягнути богатирів. Потреби осьвіти они не відчувають, раді з того, що хлїба не голодні, так як иньші. На Буковинї маємо в декотрих повітах богато правдивих дуків, селян руских, у котрих є маєтку по кількадесять тисяч, по сто і ще більше тисячів, але з них хісна для народу нема нїякого, они й самі всього не зпотребовують і на народні цїли не дають крейцара, нїчим не інтересують ся, хиба своїми самолюбними справами. Зарозумілі на свій маєток, они не приступні скупарі, ласі може на гонори, але до всякого громадского дїла, де треба дати й якусь жертву, байдужі. Взяти тих людий в „оброблене“, поробити з них сьвідомих, жертволюбивих патріотів — то важна задача сьвящеників і учителїв, що з ними сходять ся. Богатих панів в сурдутах не маємо, але й наші пани в опанчах, як би їм очи отворити, могли би тим причинити ся до розвою народного, чим причиняють ся пани в иньших народів, т. є. давати гроші на институциї народні, бо без гроший, звістна річ, годї що починати.

Інтелїґентні рускі аристократи се порода така, що ми з неї цїлком не можемо бути вдоволені. І не думаймо, що ми таких аристократів не маємо; маємо їх богато між духовеньством і сьвітскою інтелїґенциєю. Охота відріжняти ся від хлопа мовою причинила ся у нас дуже до того московфільского баламутства, яке у нас ще доси держить ся. Московфільство у тих загребаних по селах сьвящеників — се нїчо иньше, як фальшиво понятий аристократизм, погляд на „хлопа“ з гори, охота наслїдувати паньскі звичаї (в тій цїли в Галичинї уживають ще й нинї декуди польскої мови, а на Буковинї дуже часто нїмецкої). Аристократ сьвященик незвичайно тїшить ся, коли бачить у себе пана старосту, а бодай якого меньшого урядника; але за те з селянином розмавляє при дверях канцеляриї або в кухнї; на молодих питомцїв з роду селяньского дивить ся з гори, і вагає ся доньку за них видавати; незвичайно любить розмавляти з великими панами і „ставити ся“; за те в школї нїхто его не бачить, в читальнї ще менше, ўчителя маловажить, а сходить ся він з селянами лише тодї, коли ті приходять за дїлом.

В справах полїтичних удає великого знавця, любить їздити на ріжні збори в більші міста, чванити ся своєю роботою і обіцювати цїлі гори патріотичних вчинків, щоби потім, вернувши до дому, зовсїм на них забути. Дивує его, як можна було так вихвалювати в часописи его сусїду, хлопомана-сьвященика, що в селї завів лад а при виборах мав ріжні неприємности; — він же прецї також „патріот“, а его не хвалять прилюдно, хоч би він тому був дуже рад. Але то вже такий сьвіт невдячний...

Коли ему адмінїстрация рускої часописи здержить висилку ґазети, бо вже завинив за цїлий рік, він пише ґрубіяньский лист до адмінїстрациї в тонї такім: „А що то? чи я віри в вас не маю? Коли так, то не посилайте менї дальше!“, тут гроший не пришле, але за те запренумерує польску часопись і там уже платить правильно, бо Поляків встидає ся.

Коли при товарискій складцї на народну цїль він рад-нерад дасть 1 зр., щоби не виглядав на... скупаря, то пильно шукає себе відтак в часописи, чи его видруковали з всїми ему приналежними титулами.

---

12)

ЦАРІВНА.

Оповіданє

Ольги Кобилянської.

—

(Дальше).

„Обиджайте мене, зневажайте, як хочете“ промовила я дрожачими устами „коли се дає вам якесь вдоволенє і має бути пімстою за мою матїр, але її саму оставте в спокою! Не вам годить ся згадувати менї о нїй, не вам, що ви мабуть так само ненавидїли її, як і мене. Я знаю се з уст моєї бабунї!“

Її очи заіскрили ся і она змірила мене зневажливим поглядом.

„Але не тобі годить ся давати науки менї, що з моєї ласки живеш, те собі запамятай! А що до бабунї, то її словами не зібеш мене з толку. Я лїпше знала обоїх, як ти. Одної ти не знала зовсїм, а друга розвезла тебе і впоювала вже з дитиньства паньскі забаги. Тим то і не могли ми нїколи погодити ся. А що я властиво хотїла сказати, то було се, що нехай би менї офіцир станув перед очи, нехай би менї на мою дитину відважив ся поглянути, тож то би почув своє! А коли тобі хоче ся вийти за шабельку або за социялїста, то — про мене! Я свої руки обмию і не буду нїякому скандалови винна! Моє сумлїнє чисте, я досить навчала і говорила!“

Я хотїла щось відповісти, але саме в сїй хвилї отворила мала Катя двері і, звертаючи головку в тїтчин спосіб до мене, закликала: „Ходи, Наталко, покажи менї, як задачу робити! Не знаю, як її писати, ту дурну задачу!“

„Зажди хвилину, прийду пізнїйше!“

„Ждати? Я не хочу ждати! Я мушу тепер написати задачу, пізнїйше хочу бавити ся тай вже! Ходи!“ Она тупнула нетерпеливо-розвезено ногою.

„Катя! Коли кого о що небудь просить ся, то чинить ся се в спосіб чемний!“ упімнула я.

Дївча дивило ся менї через хвилину серіозно в очи. Опісля глипнуло скоро на матїр і, закопиливши спідну губку, сказало:

„Ти не сьмієш менї росказувати, розумієш?“..

*

Менї остали ся лише книжки по его від'їздї. Читаю дуже богато. Хочу станути духово на рівнім степени з ним; хочу, щоб не хилив ся до мене. З ним враз хочу здіймати ся почерез усї перепони, усї труди, почерез весь бруд житя, хочу летїти, дібрати ся до щастя, до „полудня“...

Передумую цїлу его істоту, почавши від поодиноких поглядів его, аж до его характеру, до его натури. Раз сказав він:

„Менї закидують, що я не постійний; се може бути, але в двох річах я консеквентний, а то — в ненависти до ворогів мого народа, і в невависти до тих, котрі мене вразять сьвідомо. Гай, гай, який я тодї консеквентний! ви не повірили-б.“ А в любови чи буде вірний? О, він буде вірний, адже він упоює ся сам любовю! — Нї, я остану ся вже на цїле житє царівна его, прегарна русалка его! Я се відчуваю. Він же дібе ся до мети, любов до мене буде ему додавати сили. О так! адже она та сила, що творить. Чи не так? Любов все переможе. Я лише журю ся, як він буде жити, з чого жити?... Він ненавидить тїтку, але він не знає, як я ненавиджу того, що зве ся его дядьком. Се правда, що він лихвяр, поганий, скупий чоловік; про те натякнула менї панна Мария сама в одній гіркій хвилинї. На жаданє Орядина, щоби видав ему хоч дещо з его маленького капіталу, відповів він, що капітал той лежить „в домі“, в котрім і він, Орядин, пересиджує. Нехай позичає на дім, у кого хоче, він не має нїчого против того. Так, а дім записаний на Зоню, за котру одну дав би собі і голову стяти. Такий він!

Але я вірю в Орядина, в его здатність, в его волю, і тому успокоюю ся. Молилась я рідко доси, але за него буду молити ся. На горі, в тихій глубинї лїса буду молити ся. „Над сиротою Бог з калитою“ так бабуня казала!

*

(Девять місяцїв пізнїйше).

Гу! як мене переняло холодом! Грію ся і не можу розігріти ся... Ха-ха-ха! І чи я все добре зачула, добре зрозуміла? Все? Боже мій, Боже! — і аж нинї дізналась я о тім всїм!...

Перед пятьома місяцями писав Орядин до Маєвского, щоб ему прислав его гроші. Благав, на чім сьвіт стоїть. Писав, що млїє з голоду, що

До професорів в ґімназиї, котрі учуть его сина, чує вічний жаль, що не вміють ся на сину пізнати, а кромі того его старого пошанувати.

Любить в рухах і в розмові уживати сальонового тону, але що его не вчив ся і мало видав, то вирабляє собі свою власну етикету, звичайно сьмішну.

Оттаких руских аристократів можна подибати часто поміж сьвящениками, урядниками і т. п. Всї они, коли признають ся до Русинів, то їм здає ся, що роблять тим ласку і за то повинні мати якісь специяльні привілеї (н. пр. діставати даром часопись і уходити за великих патріотів). Всї они коло народних справ немов боком ходять, не відважують ся явно їх маловажити, бо то було би „неприлично“, але й лишають їх на опіку других „загорілців“, котрим в голову стрілило, занимати ся подібними справами. В містї з другими рускими родинами звичайно не жиють, они їм за „прості“; до руских товариств не належать, в касинах руских не бувають, радше вже в урядничих, міщаньских польских і т. п.; лише часом на більший баль приводять свої доньки, котрі, поки молоді, мають то пересьвідчене, що хоч Русини прості, але між ними можна чудесно бавити ся. І при парадах, як Йордан або іменини цїсаря, они появляють ся радо в церкві, яко найзнаменитші представителї Русинів. Впрочім радо заходять і до костелів, коли потрібна „репрезентация“. Дуже мило чують ся між „панами“.

Здає ся нам, що ми не пересадили, списуючи сю сильветку з руских аристократів. Приглядаючи ся лучше людям, можна таких руских „панів“ подибати нераз — і „тїшити ся“, що наш нарід має також своїх „аристократів“. Вправдї они не такі, як н. пр. покійний Лев Сапіга, що в Ярославщинї дбав і о руских селян щиро, але все-ж они „аристократи“. Бути може, що в нас, сїромах-Русинів, є які прикмети, відпихаючі тих панів з тонким смаком, але факт фактом, що они держуть ся звичайно від народу здалека. А шкода! Ми не повинні на то приставати!

Інтелїґенциї, жертволюбної, патріотичної інтелїґенциї ми все ще маємо мало, хоч образованих Русинів є вже спора громада. Але нам шкода кождого чоловіка, котрий би нам міг придати ся. Тому хоч як не симпатичний тип руских аристократів, але відпихати їх від себе було би нерозумно, бо тим скріпили-б ми чужі табори; противно ми мусимо зискати їх собі, хоч би прийшло ся крізь пальцї дивити ся на їх злі прикмети. Щире, одушевлене товариство руске — то така маґічна сила, що она може ослїпити і руского аристократа. Втягнути его в таке товариство — то перша річ; відтак хтось повинен приняти ся формального вихованя его на Русина-демократа, числячи ся притім з усїми его слабими сторонам.

Таких аристократів, яких тепер маємо, ми не потребуємо; але аристократи умом, характером і майном нам би дуже а дуже придали ся! Треба-ж їх собі придбати і виховати!

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 5-го червня 1896.

Д-р Евгенїй Вінява Зубрицкий, радник прокураториї скарбу у Львові, перед місяцем іменований радником суду в Кракові, став тепер іменований — як ми доносили — старшим радником скарбовим і прокуратором скарбу в Чернівцях. Др Зубрицкий (Русин) єсть одним з найспосібнїйших урядників прокураториї скарбу і будучи у Львові тїшив ся загальною симпатиєю.

Фальшиві гроші. Від довшого часу появляли ся в Стрию і в околици фальшиві десятки. Жандармерия вислїдила дивну річ, що тими грішми кільканайцять поважних купців, котрі торгували волами, платили селянам за товар. Купців тих зараз забрали до суду в Самборі, де буде процес. Мають бути ще й иньші спільники сих фальшивників.

В справі заваленого моста зелїзничого в Жолківцї коло Потуторів в Бережанщинї виделеґувало мінїстерство комісию під проводом радника Іглятовского, щоби рознїдила, з якої причини завалив ся той тілько-що збудований камінний склеплений міст (віядукт). Комісия, розслїдивши справу на місци, орекла, що причиною був мягкий ґрунт, котрий усунув ся. Міст має бути відбудований уже до двох місяцїв на напір властий військових, бо їм залежить на тім, аби зелїзничий шлях Галич-Тернопіль був скоро викінчений.

Справа заосмотреня Львова водою полагодить ся мабуть уже в короткім часї. Громада міста зробила умову зі знаним інжінером Смреккром і той уже розпочав вступні роботи. Може бути, що Львів буде мати спроваджувану рурами воду аж з під Яворова, отже аж з-за шість миль. Водопроводи будуть коштувати мілїони, але се покриє ся з десятьмілїонової позички. Позичка тая, в видї облїґаций, вже вправдї нотує ся на біржи віденьскій, але в дїйстности нема еї ще анї в торговли, анї в посїданю приватнім.

Здеґрадований митрополит. Румуньский православний синод здеґрадував митрополита і примаса румуньского Ґенадія і засудив его, аби звичайним монахом жив дальше в монастири. Закидують ему користолюбність, підкупність і присвоюванє собі майна церковного, дальше новаторства в лїтурґії і вкорочуванє прав владик та архієреїв. Митрополит занедужав з гризоти і — як кажуть, оголосив письмо із своєю обороною. Він був митрополитом від 1893 року.

Лист з Бразилії. В „Gazet-ї Narodow-ій“ находимо лист від одного нашого чоловіка, а в тім листї ось які звістки про той край, котрий наші обаламучені люди нераз уважають якимсь земним раєм. Деякі польскі ґазети занадто перехвалили Бразилію і через се побільшили рух еміґраций до краю, в котрім панує найбільший нелад, де чоловік не має певности житя анї маєтку, а о тім, щоби доробити ся маєтку, навіть думати не може, хіба що має великі гроші, щоби міг заложити фабрику. Бразилія, се край на пів дикий, а мешканцї еї зовсїм не відзначують ся пошанованєм законів. Длятого партия, котра хвилево дохопить ся до власти, робить, що їй сподобає ся і гнобить усїх, хто до неї не належить. Нема тут правдивої свободи, як нпр. в Швайцариї або в Сполучених державах північної Америки. Недавно приїхали люди з Галичини. Їх вислано на місце, віддалене о кілька миль від Курітіби, головного міста Парани. В місци тім одначе були скалисті гори, а на скалї, розуміє ся, хлїб не родить, тож одні

лекций, на котрі числив з певностию, не може дістати, а товариші, що спомагали его до тепер, бідні і він не може принимати від них нїчого, давить ся їх данинами. І много, много такого! А Маєвский відписав ему на те, що коли медведеви дїє ся добре, то нехай не йде на лїд гуляти. Що він ему нїколи хлїба не жалував, дверий перед ним не зачинював. Що був ему завсїгди щирим дорадником і заступав радо місце батька; що остане са таким і на будуче. Однак вибраний Орядином завід не для него. Не для бідного сироти, котрому батько оставив лише скрипку а мати золоту обручку. Що дїдом оставлений гріш має бути на випадок хороби, або иньшого нещастя. Дїд его бажав собі також, щоб він вступив на теольоґію, в їх родинї були з рода в род самі сьвященики. Він, такий сирота, повинен придержувати ся традициї і звичаїв родинних і яко син селянина звертати ся до народа і жити з ним. Нехай тому не фантазує про Бог зна що, а вертає хутко до дому, тай вступає на теольоґію, бо час уходить і не вертає ся. Се він пише ему з щирого батьківского серця і яко старий досьвідчений чоловік, котрий вміє з житем числитись, хоч був також колись сам молодим, горячим молодцем...

Пять місяцїв пізнїйше, значить, тепер писав знов.

Сивіє, каже, з гризоти, та в-послїдне просить о свої гроші. Єму веде ся просто, як „собацї“. Не пішлете менї моїх власних гроший, пише, то удам ся до суду! Схаменїть ся, коли не хочете мати людскої душі на сумлїню. Не пхайте мене в погань, і не забувайте, що викликує нужда в людскім серцю!

А він, Маєвский?

„Отже судови хоче віддати мене мій „син“ — казав. „І діждав ся я з бідної, на сьміх полишеної сиротини на старі лїта підпори!“ І розсьміяв ся гірко. „Га! нехай віддає; се вже наслїдки нинїшної модної фільозофії; і я покорюсь їй. Я лише спитаю ся: чи має він сьвідків на се, як менї дїд его передавав гроші? Які гроші? Кілько їх було? І що він, дїд его, справдї передавав менї їх? І під якою умовою? Впрочім, кілько разів казав я ему, що та дрібниця, яка осталась ему по дїдови, лежить ось тут в домі, що не пропаде! Доси він і не питав ся про те докладно, що властиво осталось ему від его родини, аж тепер нараз! Я бачу за тим щось иньше“ казав дальше. „То пахне чимось иньшим; пахне вже юридичними штучками, яких не видумала его голова. Але нехай! Вже який я собі і є незначний і простий чоловік, але остатного кусника хлїба не зречу ся через него! В мене є і своя дитина! Нинї-завтра я замкну очи і хто тодї стане за ню дбати? Менї би вже й не ходило о тих бідолашних кілька риньских, але менї ходить о то, щоб его чортівску зухвалість зломити. З своєю загорілостию він зажене ся в нещастє. Він слухає модних принципів, а знаєте, пане професор, душу тих принципів? Она ось в тих немногих словах: „Що твоє, то й моє, але що моє, то не твоє!“ Зрозуміли, куди стежка в горох? Але най-но (шепотїв злобно), я заграю ему иньшої пісоньки! Заграю еї, лише най ще трошка зажде! Я лагідний, доки лагідний, але як раз страчу терпеливість, тодї не ручу за себе!“...

І пішов. Ще звенить менї его масний, фарисейский голос в ушах, ще хата мов тремтить доси, як тріснув сїнними дверми за собою. Як я его ненавиджу, ненавиджу, ненавиджу!... Ісусе Христе!

Таким самим, солодким, жалісним, рівним голосом обманює він і мужиків, видирає в них гроші за найменшу провину, за дрібку сухого ломача, або за те, як здибле кого в лїсї...

Я перешукала судорожно тремтячими пальцями всї висувки своєї комоди, всї пуделка в нїй. Думала найти хоч щось на гріш подобаюче. Але я найшла лише кілька старих, продїравлених монет, які дістала раз від бабунї...

Глуха, несказана роспука обгорнула мене.

Що дїяти?

Цередумую раз в раз то, що почула.

„Посилайте гроші на дорогу і пишіть, най вертає!“ радив вуйко щиро.

„І побачили-б ви его, як би я післав гроші на дорогу!“ сьміяв ся надлїсничий. „Поверне він сам! Лише най пожиє там ще трошка, най пожиє! Не знаєте? До часу збанок воду носить!“...

Я закрила очи руками, а він з'явив ся перед моєю душею.

повтікали, а другі пішли до ксьондза Смолухи на пораду. Сей написав просьбу до ґубернатора, щоби визначено їм иньші місця. Замісць відповіди ґубернатор зараз казав кс. Смолуху арештувати за те буцїм, що намовляє еміґрантів до втеки.

Зі всїх країв Бразилїї в одній Паранї закладають ся кольонії рільничі; тут еміґранти, що дістали землю, мають надію, що може хоть внукам їх лїпше буде як в Галичині. В кождім иньшім місци наші еміґранти стають невільниками панів, що садять великі плянтациї кави.

Лиш ті еміґранти мають ся добре, котрі давнїйше прибули до Парани і осїли недалеко міст. Вправдї треба дуже гноїти лиху землю, одначе праця на рілї добре оплачує ся, бо в містї можна все продавати дуже дорого. І так пів лїтра молока коштує 12 кр., головка капусти в часї жнив осїнних 25 кр., на весну 50 кр., 12 яєць 60 кр, десять лїтрів бараболь, або одна бразилїйска кварта 90 кр., в лїтї лише 50 кр.

Парана се край гористий, декуди скалистий, має ледво два шляхи зе їздниці, гостинців жадних, лише стежки. Їздять там мулами, котрих хід дуже повільний. Лист потребує 2 місяцї йти таку дорогу, як зі Львова до Тернополя. Еміґрантів уважають в Бразилїї за худобу; жовнїри бразилїйскі бють і знущають ся над ними дуже часто, а станути в їх оборонї не можна, бо буде те саме, що з кс. Смолухою.

Порадити міг би тут лише висланий з Австриї урядник-конзуль. Але правительство австрийске з висланем конзуля зовсїм не квапить ся. (Аж тепер має заложити конзулят в Курітібі. *Ред.*)

Найлїпше ще виходять тут ремісники. Шевцї зароблюють від 2 до 3 зр. на день, мулярі 3 до 4 зр., так само столярі і кравцї. За те одежа дуже дорога: одна сорочка коштує 4 зр. 50 кр. а найпідлїйше суконне одінє 40 зр., пара черевиків 10 зр. Хто може вести варстат на власну руку, сей ще чогось доробить ся, але хто працює на других, того ще більше здирають, як в Галичинї.

В Косові був дня 3-го червня о півночи великий огонь в середмістю, котрий спалив 32 доми. Огонь був підложений. Палія доси не зловили.

Нещастє в Москві. Берлиньскі часописи доносять, що на Ходиньскім поли до недїлї пополудни найшли 2800 трупів, однак пізнїйше віднайдено ще богато, так що всїх жертв нещастя має бути звиш 3000.

Ще лїпший пістник як Суччі. З Лютчі в повітї ряшівскім пишуть до Курієра Ряшівского: Писано по дневниках о 30 дневнім пості Суччіоге, сьвіт учений чудував ся, а загал читаючи о безперервній сторожи приданій пістникови, не довірював, щоби єму крадки не піддавано бодай дрібки страви. Але чи увірите, що у нас в Лютчи знайшов ся такий постник, що випостив від 18-го марта до 20-го мая, отже довше нїж Суччі, і то під сходами в темнім забутім кутї, в деревянім самотріску заставленім на щури. А було се так: У паньства Цеплиців в Лютчи пропала 18-го марта курка. Думали, що лис пірвав, бо то у нас не новина. Тимчасом 20-го мая, т. є. по девяти тижнях, служниця Текля, ведучи війну з паробками, котрі сховали її хустку, шукаючи всюди, пішла і під сходи до лапки і, о диво, знайшла там замісць хустки давно оплакану і майже вже забуту курку. Курка ледви давала ще знаки житя. Впущено її по каплї води, потім по окрушинї хлїба, і... пістник віджив, відгодував ся, жиє здоров, красно кудкудакає і зносить яйця...

Маленький сьвіт. За лїсами, за пралїсами, за горами, за морями, дуже далеко як в казцї, есть далеко на полудневім заходї від Африки серед моря маленький островець, а на тім острівци жиє 61 людий: 18 мужчин, 23 жінок і 20 дїтий. Остров сей називає ся Трієтавн д'Акуня, і его відкрито ще в 1506 р., але про него майже нїколи нїчого не чувати, бо лиш дуже рідко хто туди заїзджає. Може раз на яких пять або десять лїт заїде туди який корабель, що случайно пливе до полудневого бігуна або до Австралїї. Навіть анґлїйский ґубернатор з острова сьв. Єлени — бо сей остров належить до Анґлїї — приїздить туди лиш раз на кілька лїт звідти ся, чи людем там чого не потреба. Трієтавн д'Акуня (Tristan d'Acunha) есть то маленький круглий островець, котрий має всего лиш 115 квадратових кільометрів, більше менше півтора милї вздовж і вноперек). Посеред острова піднимає ся висока вигасла гора огниста (вулькан), в серединї котрої есть озеро. Остров есть урожайний і тут удає ся добре всїляке збіже, особливо же бараболї. Люди на острові займають ся длятого рільництвом і годівлею худоби; мають 600 штук рогатої худоби, 500 штук овець, кілька ослів і безрог та держать кури і богато гусий, а мешкають в мурованих хатах. Горівки і пива або яких иньших напитків тут нїхто не знає, бо того тут не завозять, а мешканцї самі таких напитків собі не виробляють, пють лиш чай. Трохи дальше від сего острова есть ще кілька меньших, але пустих і скалистих островів, і туди вибирають ся иноді мешканцї Трієтавна д'Акунї лодками на морскі пси, котрих сало служить їм до сьвіченя. Давнїйше були на сїм острові птахи альбатроси, але дикі коти, котрі тут дуже розмножили ся, зовсїм їх вигубили. Старшиною на острові есть тепер дуже старенький чоловік Петро Ґрін.

Померли в Збаражи Антін Стрільбицкий, урядник тов. „Днїстер", в 26-ім роцї житя. Покійний був знаний у Львові патріот і брав у всїх народних справах участь. В. є. п.! — В Кентах Янїна Бродска, вдова по Е. Бродскім, котрий упав жертвою в голоснім свого часу поединку, в закладї Змартвихстанок.

Телеґрами „Буковини".

З дня 5-го червня 1896 року.

Віденъ. В радї державній предложив президент мінїстрів проект дуже важного закона, котрий реґулює діспціплїнарне поступоване супротив урядників. Закон сей подібний до постанов, що обовязують урядників судових.

Будапешт. Нинї зрана відбуло ся торжественне перевезенє коронацийних інсиґнїй з цісарского замку до коронацийної церкви, де через три днї будуть виставлені на показ.

Гавана. Повстанцї підложили бомбу на шляху зелїзницї близько Сабанілля. Вибухаючи, бомба висадила льокомотиву поїзду, що над'їхав. Один чоловік згинув, а богато людий ранених. Відтак підпалили повстанцї три села. Повени перешкаджають дуже в воєнних операциях.

З'явив ся блїдий, з тлїючими очима, в старій одїжи, голодний!

Я зойкнула. Орядин! чи ти бачиш? Я не в силї тобі помочи! Я, царівна твоя!

І я наче зівяла від двох годин.

*

Минають днї, минають ночи,
Минає лїто, шелестить
Пожовкле листя... гаснуть очи;
Заснули думи, серце спить.
І все заснуло — і не знаю
Чи я живу, чи доживаю,
Чи так по сьвітї волочусь,
Бо вже й не плачу й не сьміюсь...

Т. Шевченко.

Чи моя душа з утоми завмерла? чи убійча, безнадїйна одностайність зробила мене байдужною? Я вже не розумію себе. Живу від рана до вечера, бо вечера діждати ся треба, а ніч пересилюю, бо за нею наступає ранок. Менї однаково, що завтра буде, а позавтра? теж байдуже!

Деколи обзиває ся в менї голос, що житє винно менї ще богато. Тодї згадую его і розум трачу. Плачу, аж доки не успокою ся. А супокій сей, то ледоватий, тупий сум.

Нераз знов, в горячих днях, коли воздух аж жаркий, опадаю зовсїм з сил. Тодї кидаюсь денебудь в траву і придивлюю ся малесеньким, ледви видним мушкам, як кружляють у воздусї. Часом засипляю, а він — немов лише того ждав — приснить ся. Завсїгди палкий, веселий... сьміє ся з мене, що в мене сумлїнє „нїжне мов павутинка"...

*

Сегодне по обідї сидїли ми обі з тїткою в городї і пороли якусь стару сукню. Вуйко, повернувши із школи, запалив собі люльку і сїв коло нас.

„Ну і щож, Мілечку, щож там нового?" питала тїтка, котра не любила довших хвиль мовчанки.

„А що-ж би там нового, Павлинко? от — все однаково: дїтвора пустує не вчить ся. Школа для них то кримінал. Лучше би по горах, по дворі гуляла! Га, молодїж! В молодіжи, звістно, думки Бог зна де"...

„А дальше, Мілечку?"

„Ну, відтак, Павлинко, я зголоднів. Отсе найновійше!" Він засьміяв ся добродушно і глядїв за густими клубами диму в воздусї.

„А мене сердить, Мілечку, що Лена нїчого з Л. не пише" казала тїтка. „Як поїхала, то як би в воду пірнула. Я не розумію, чому тепер дїти так скоро забувають на родичів. А она також!"

„Ну, що-ж? Добре ведесь її там у тїтки і тому мовчить!"

„Се правда, що їй у моєї сестри буде добре вести ся, але все таки я би рада знати, як і що."

„Що-ж би ти хотїла знати, Павлинко?"

„Ей, Мілечку, тобі треба зараз все як на лопату класти" відповіла тїтка нетерпеливо. „Ти нїколи не здогадаєш ся сам того, що треба!"

„Мабуть, чи доволї гуляє, Павлинко?" спитав вуйко потрохи заклопотаний, що знов раз не здогадав ся.

Тїтка усьміхнула ся гірко.

„Ти гадаєш, Мілечку, що двайцятьтрилїтну дївчину висилає ся задля гуляня в сьвіт? Ну вже що, але на полїтицї не розумів ся ти нїколи."

„Ти вгадала, Павлинко!" сказав вуйко, підносячи високо брови, „вгадала! Я держав ся завсїгди супроти полїтичних змагань байдуже або здалека. Се не добре, як всї полїтикують. Для мене мій завід — полїтика. Ти гадаєш, Павлинко, що з підростаючими хлопчисками не треба також деколи полїтикувати? Ой, ще й як! Але я завсїгди за спокоєм. Найкрасша хвиля в житю то хвиля прожита в спокою. Мене мої ученики розуміють і люблять через те. Я і вчу їх любити спокій, і тому, Павлинко, я не бавлю ся в полїтику, котра веде до нарушуваня спокою. Нї, борба о царску бороду не обходила мене нїколи."

„О царску бороду! але коли тут іде о будучність твоєї дитини?"

Вуйко стрівожив ся.

(Дальше буде.)

Повідомлене. Маю честь повідомити, що дирекция товариства *Дністер* у Львові іменовала мене своїм аґентом на Чернівці (повіт судовий) і окрестність. В справах обезпечень від огню будинків мешкальних і господарских, церков з урядженем, знарядів домашних і господарских (возів, плугів і т. п.). худоби, збіжа в соломі і в зерні — подаю кождому потрібні пояснення. — *Корнило Салабан*, аґент „Днїстра“ в Чернівцях, улиця Пумнула ч. 25.

„Днїстер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, припоручене Всч. Духовеньству і всїм вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординарияти всїх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сїно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнизшою оплатою.

Шкоди лїквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекурацийними подають **„Днїстрови“** можність обезпечувати і виплачувати і **найвисші суми.**

Полїси „Днїстра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечати ся **через „Днїстер“** після **веїх можливих** комбінаций **в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає як найкористнїйші услівя і видає полїси і квіти в рускім язицї.

Товариство взаїмного кредиту „Днїстер“, стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою, принимає від своїх членів і третих лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5** процент. Ґваранция цїлковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностий, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїлене **аґенциї** в місцевостях, де „Днїстер“ не є заступлений, приймають ся.

Виданя „Буковини“.

Перші Зорі, оповідане Теодота Галїпа, сторін 110, вісїмки, цїна 30 кр., з пересилкою 35 кр.

В день сьвятої волї. Оповідане О. Я. Кониського, сторін 42, 16-ки, цїна 10 кр., з пересилкою 12 кр.

Для передплатників „Буковини“ обі книжки коштують лише 30 кр. разом з пересилкою.

Добрі Ради.

Часопись ілюстрована для господарства, домівства і забави. Виходить в Рогізнї що місяця. Передплата, платна в Рогізнї, виносить на рік 1 зр. 50 кр. Адреса: „Добрі Ради“ в Рогізнї, почта Садаґура.

В редакциї можна ще дістати давні ричники Добрих Рад.

1. ричник „Д. Р.“ містить до 200 поучаючих уступів а зверх 120 забавних приказок і много иньшого. Цїна цїлого ричника 1 зр. 20 кр., без 2. числа 80 кр., а без 2. і 3. лише 40 кр.

2. ричник „Д. Р.“ містить до 300 статейок, дуже много приказок і одну довгу повість, що майже через всї числа тягне ся: „Як то з Василя Двірничука зробив ся Василь Дворницкий і які він пригоди мав, що ся свого роду відцурав.“ Цїна цїлого ричника 1 зр. 20 кр., а без двох чисел 50 кр.

3. ричник „Д. Р.“ містить так само як і другий ричник дуже много пожиточного для господарства і забави, много образків і одну більшу повість: „Як визволювали Сорохан і Громко своїх синів з войска“. Ся повість була печатана вже 4 рази (3 рази по руски і раз по нїмецки“). Цїна цїлого ричника 1 зр. 30 кр., без двох чисел 60 кр.

4. ричник „Д. Р.“ містить як і попередні дуже много пожиточного і забавного для всїх і окрім того много дуже практичних рисунків. Цїна цїлого ричника 1 зр. 40 кр. а без двох чисел 70 кр.

5. ричник „Д. Р.“ містить окрім всїляких порад для всїх ще і 8 дуже забавних повісток як нпр.: „Адвокат в небі“ „Ретельний жидок.“ Цїна 1 зр. 20 кр.

6. ричник Д. Р. містить забавну повіст: „Петро Фостик і его син Фостович“.

Цїна 6 ричників разом з рек. пересилкою 6 зр.

В кождій рускій хатї і школї

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-руского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просьвіта“, а виконана в лїтоґрафічнім закладї Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска цїна карти, наклеєної вже на полотнї, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просьвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

☛ Купити можна в „Просьвітї“ у Львові, ринок ч. 10. ☚

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Памятайте на Народний Дім в Чернівцях!

Лїтературне Товариство

„Руска Бесїда“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

має на складї:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодїжи, міщан і селян, редаґовану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892, 1894, по **1** зр. **20** кр. за рочник, а всї **7** разом за **7** зр.

З пересилкою почтовою **7** зр. **30** кр.

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівців								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$		
З Новоселицї, Садаґури	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$
до Львова								
З Відня, Кракова	1^{30}	$5^{\underline{10}}$		$6^{\underline{55}}$	$9^{\underline{30}}$	9^{55}		
З Букарешту, Сучави, Чернівців, Станїславова	$9^{\underline{55}}$	.	.	$6^{\underline{13}}$	7^{28}	$2^{\underline{01}}$		
З Підволочиск	2^{30}	$10^{\underline{05}}$	.	8^{05}	5^{10}	.		
З „ на Підзамче	2^{18}	$9^{\underline{50}}$	.	7^{42}	4^{45}	.		
Зі Стрия	.	.	.	$12^{\underline{10}}$	8	1^{50}		
З Белзця	.	.	.	8^{00}	5^{45}	.		
Зі Сколього і Стрия	.	.	.	$10^{\underline{10}}$	.	.		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг)	.	.	$8^{\underline{45}}$	.	.	.		

Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
з Чернівців								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселицї	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}
зі Львова								
До Кракова і Відня		2^{50}	$11^{\underline{00}}$	$4^{\underline{40}}$	9^{55}	$6^{\underline{45}}$		
„ Підволочиск	.	2^{11}	6^{00}	.	9^{30}	$10^{\underline{45}}$		
„ „ з Підзамча	.	2^{25}	6^{14}	.	9^{48}	$11^{\underline{12}}$		
„ Чернівців, Сучави, Яс, Букарешту	6^{10}	.	.	10^{25}	2^{45}	$10^{\underline{15}}$		
„ Стрия	.	.	.	$5^{\underline{22}}$	9^{35}	$7^{\underline{22}}$		
„ Белзця	.	.	.	9^{15}	$7^{\underline{05}}$			
„ Сколього і Стрия	.	.	.	.	.	3^{05}		
„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг)	8^{40}	.	.	.	.	.		

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.